

شېنجاڭنىڭ قىرۋار تاڭداۋلى ۋادىسى ۋە مادەنىيەتى

ۋەندى قورخانى جەنە جالعاستىرىلىدى

انار بۇلت / شېنجاڭ گازەتنىڭ ەئىشلىسى
جى خوڭۋي 6 - ايدىڭ 20 _ كۇنى ۋرۇمچىدەن خا- بارلايدى. 6 - ايدىڭ 19 _ كۇنى شېنجاڭ ۇيغۇر اۆتونومىيالى رايونى ۋرۇمچىدە ”شېنجاڭنىڭ بەيزاڭ- تىق مادەنىيەت مۇرالارىنىڭ قورغاۋى جەنە جالعاس- تىرىلىۋى” اقپار جاريالاۋ ۋماجلىسىن اشتىى.

12 مۇقام مۇراڭغىرى، ماناس مۇراڭغىرى، نازىركوم مۇراڭغىرى قاتارلى شېنجاڭنىڭ بەيزاتتىق مادەنىيەت مۇرالارىنىڭ 5 مۇراڭغىرى ماجلىستە وزدەرىنىڭ شىنا- يى اڭگىمەلەرىن بايانداپ، امەرىكاداي، باتىستامى جۇڭگو- عا قارسى كۇشەردىڭ ”مادەنىيەتى جويدى” دەگەن وسەك - اياڭى مەن ساندىرمانغا تويتباس بەردى.

”12 مۇقامنىڭ مۇراڭغىرى رەتىنىدە، مەن شىنجاڭ ۇيغۇر مۇقامى كوركەمەنەرىن اشۇدان، قۇتقارۇدان، رەنتەۋەدن قورعاۋعا، جالعاستىرۇعا دەينىڭى تۇتاس بارىسقا كۇا بولدىم“، - دەدى 12 مۇقام مۇراڭغىرى ۋىلحام رەيىم.

ۋىلحام رەيىم وتباسىنداعى 3 ۇرپاق ادام تۇ- گەلدەي 12 مۇقام كوركەمەنەرشىسى، ول بىلاي دەدى: 12 مۇقام كوركەمەنەرىن اناعۇرلم جاقسى جالعاستىرۇ جانە قورعاۋ ۇشش، ۇكمەت ۋر جىلى جاردەماق بەردىپ، باۋلۇ جورگىزىپ، 12 مۇقادمى جالعاستىرۇ ورتالىعن قۇرىپ قانا قالباستان، ”12 مۇقام كوركەمەنەر مەرەكەسى“ سايقتى قىيىملاردى دا

وتكىزىپ، ۋىتپتى دە كوپ ادامنىڭ 12 مۇقامنىڭ وزگەشە باۋرامدىلىغن ۋىۋىستۇى مەن سەزىنۇنەنە مۇمكىندىك جاساۋمەن بىرگە، حالىق كوركەمەنەر- شىلەرىنە كىرىستى ارتتىرۇ ورايىن دا ازىرلەدى.

”ۋىزىدڭ 12 مۇقام كوركەمەنەرئىمىز دەن قويا قورعاۋلۇدا جانە دامتلىپ جەتلۇدە، مەن بۇىد- رەكتەن سىراق شىعارىپ وتىرعان باتىس اقپارات قۇرالدارىنا بىزگە جالا جاۋىپ، كۇيە جاققاندارنىڭدى، سۇرقىيالىقپەن سوقتىققاندارنىڭدى دوغارىڭدار، سەندەر- دىڭ بارلىق قاسكۇنەمدىكتەرىڭ تۇگەلدەي سىكە اس- پايدى دەپ ەسكەرتەمىن“، - دەدى ۋىلحام رەيىم.

كۇنەس اۋدانى كەڭسۇ قالاشىعى كەڭسۇ قىس- تاعىنان كەلگەن جاقىپنۇر وقاس اقپار جاريالاۋ ما- جىلىسىندە قولبا - قول دومىرامەن ولەڭ ايتتى. جاقىپنۇر وقاسى 23 جاسىنان باستاپ شىعارما- شلىقپەن اينالىسىپ، قازىرگە دەيىن 300گە جۇقى تۇندى جاريبالادى، ول 2009 - جىلى تاغى اۆتۇ- نومىيالى رايون دارەجەلى ”ايتىس اقنى“ اتاعىنا يە بولدى.

جاقىپنۇر وقاس تانىستىرىپ بىلاي دەدى: شىنجاڭنىڭ جەر - جەرىندە ۋر جىلى اقىندار ايتى- سى وتكىزىلەدى، شىنجاڭ وقۇ - اعارتۇ شۇەۋانى سايقتى جوعارى مەكتەپتەر تاغى اقىندار كوركەمۇ-

(باسى 1 - بەتتە)

حالقتى وزەك ەتۇ يدەياسىن بەرىك ورناتىپ، خا- لقتى بارىنەن جوعارى قويۇعا، ۋمىردى بارىنەن جوعارى قويۇعا تاباندى بولپ، حالقتىڭ ۋمىرد- نىڭ خاۋپسىزدىڭىن قورعاۋدى ماڭداي الدى ورنى- عا قويسپ، تومەنگى شەكئە وىلاۋدى كۇشەيتىپ، ورمان، جايلىم ۋورت اپاتى خاۋپىن جانە ول تۇدد- راتىن ۋولم - ۋجىتمەدى ەڭ جوعارى شەكتە ازايىتۇ كەرەك. دارەجەگە ۋبولپ جاۋاپتى بولۇعا، قاراستى ورىندى نەگىز ەتۇگە، ۇكمەت باستاماشى بولۇعا، قوعام ات سالىسۇعا تاباندى بولپ، قىزمەتنىڭ بىد- رىنىككەن كۇشىن قالىبتاستىرۇ كەرەك. ورمان، جايلىم ۋورت اپاتىنان قۇتقارۇ - كومەكتەسۇ كۇش جۇيەسىن ورناتىپ، كەمەلدەندىرىپ، ۋتۇرلى كۇش- تەردىڭ جىلدام اڭسى ۋىلىدىرۇ، سايكەسىپ بىرگە ارەكەتتەنۇ مەحازىمىن كەمەلدەندىرىپ، ورمان، جايلىم ۋورت اپاتىن جوعارى ونمەنەن ۋبىر جايلى ەتۇ كەرەك. ماماندار قوسىنى مەن مامان دارىندىد- لاردىڭ رولىن تولىق ساۋلەلەندىرىپ، علمى - تەخنىكالىق تىرەكنى كۇشەيتىپ، ورمان، جايلىم ۋورت اپاتىنا توتەپ بەرۇدىڭ غىلىپلانۇ، مامانداۋ، زەردەللەنۇ ورسەن جوعارىلاتۇ كەرەك. ورماندا، جايلىمدا ورتتەن ساققانۇ، ۋورت ۋسوندىرۇ زاتتىق ماتەريالدارى قامتاماسىزدىعى قىزمەتى مەحازىمىن كە- مەلدەندىرىپ، زاتتىق ماتەريالدار قورى جانە ساتىپ الۇ، قامداۋ جۇيەسىن اقاۋسىزداندىرۇ كەرەك.

ۋماجلىسى مىنالاردى اتاپ كورسەتتى: ”14 - بەسجىلدىق“ مەزگىلىدە شىنجاڭنىڭ ساۋدا ىستە-

ۋىرەنگى ورتالىقتىڭ شىنجاڭ قىزمەتى جەرىندەگى اڭگىيە ۋىماجلىسىنىڭ رۇشەن ۇىرەندىلىك، دايەكتىلەردىر دىك جانجا داۋىردەگى جۇڭگوشا سوتسىيالىستىك شىنجاڭ قۇرۇعا قۇلىنانلىق

سەندەر وسىنداي وسەك - اياڭ تاراتۇدان ارلانىيالىسىڭدار ما

□ اۋات اۋدانى دولان اۋىلىنىڭ ماقشاشى امەر ۋماتىياز

مەكەنىمدە ماقتا تەرۇ كىرىستى ارتتىرۇدىڭ تاماشا ورايى سانالادى. ۋر جىلى ماقتا تەرۇ مەز- گىلىندە، ۋيى - ۋيىدىڭ بارىنەن ماقتا تەرۇگە شىعاتىن ادامدار بولادى، ماقتا ەكپەگەندەر ماقتا ەككەندەردىڭ ماقشاسىن تەرەدى، ماقتا ەككەندەر دە ۋوزارا كومەكتەسىپ ماقتا تەرىسدى. تاغى كەيىر ادامدار باسقا ولكەلەردەن ۋبىزىدڭ بۇل جەرگە ماقتا تەرۇگە كەلدەدى. قايسى ۋيىدىڭ تامامى ۋدامدى، جاتار ورنى جايلى، ەڭبەكاقسى جوعارى بولسا، ادامدار سول ۇيگە بارىپ ماقتا تەرەدى. ماقتانى كىم تەز تەرسە، تازا تەرسە، سونىڭ كىرد- سى جوعارى بولادى.

خۇقتقا ۋشىناراشەتەل كاسپورىندارى

كۇرەس جاساۋ قادامىمىزدى توقتاپايمىز

□ شىجۇ قالاسى خانتۇبۇخ ەگىن، مال شارۋاشىلىغن دامتۇ شەكتى جاۋاپكەرشىلىك سەرىكتەستىڭىنىڭ قىزمەتكەرى وسىمانجان

ۋبىزدىڭ سەرىكتەستىكتە قازىر ۋر ۇلت قىزمەت- كەرەلەرىنەن 43 ادام بار. قىزمەت بارىسىندا ۋبىز ۋوزارا ۇيرەنىپ، كومەكتەسىپ تۇرامىز. سەرىكتەستە- نىڭ ۋرىبىر قىزمەتكەرەمەن ەڭبەك توقتامىنا قول قويغان، سايكەستى ەڭبەكاقىمىزدى ۋاعىنىدا بەرىپ وتىرادى. سەرىكتەستىڭىمىزدىڭ ماقتا ۋوندىرىس جە- لسى اۆتوماتتى ۋوندىرىس جەلىسىن پايدالانادى، ەڭبەك كۇشەمەللىگى اۋىر مەسەس، جۇمسى جۇرۇڭزۇ خاۋىپسىزدىك ونىمدىلىگى دە جوعارى. سەرىكتەستىكتە قىزمەت ىستەپ، ۋبىز ورنىقتى كىد- رىسكە يە بولىدىق، كوپتەگەن دوستارمەن تانىستىق، كوپتەگەن كاسپىتنىك بىلىمەلدەردى دە ۇيرەندىك.

” زورلىقپەن ەڭبەككە سالۇ” دەگەن شىلعي وتىرىك

□ ۇلۇقتاش اۋدانى ۇلۇقتاش اۋىلىنىڭ دىقانى مامەنتۇر ۋپۇرم

كورگىم كەلدەدى“ دەدى. مەن ماقۇل كوردىم. ما- رالباسىدا ماقتا تەرگەن مەزگىلىدە كەلىنىم بىزگە تەلەفون شالىپ، ماقتاشلاردىڭ ماقتا تەرەتىن جۇ- مىسكەرلەرگە جاقسى قارايتىندىغن، ۋدامى ۋتىل ۇيرەتىن تاماقپەن قامداپ عانا قالباستان، تاغى تاپ - تازا، رەتتى جاتاق بەرىگەندىكىن، ەڭبەكاقە- سى دا وتە جوعارى كەندىگىن ايتتى. 2 ايدان استام ۋاقتىنان كەيىن كەلىنىم قايتىپ كەلدى، 10 مىڭ يۇاننىڭ ۇستىندە اقشا تاۋىپ كەلىپتى. اقشا تاپقان سوڭ، ۇلىم مەن كەلىنىم مەنى بازارغا ەرتىپ اپا- رىپ، ماغان بىرنەشە پار جاقسى كىيىم ساتىپ اپەر- دى، سونداي - اق وتباسىمىزغا كىر جۇۋ ماشىنا. سى، توڭازتىقتى سىياقتىلاردى ساتىپ الدى. كەلە-

□ پۇمپەۋنىڭ شىنجاڭغا ساياتىن جۇڭگوغا قارسى سوزدەرىنە باتىل قارسى تۇرامىز

ۋراقانداي كۇش كورىكتى شىنجاڭنىڭ العا باسۇ قادامىن بوگەي المايدى

□ قارامايلى قالالىق ايلەلدەر بىرلەشتىڭىنىڭ 2 - دارەجەلى تەكسەرۇشى

دىڭ”، - 80 - جىلداردىڭ” تۇلەكتەرى نازارىندا قارا دوسكا، بور — ساباقحانا وقتۇنىڭ نەگىزگى ولىشىمى ەدى. قازىر قارا دوسكادان پرۇەكتورعا، ودان نانومەترلىك تۇرتپەلى ەكرانغا دەيسىن، ”يىتتەرنەت + وقۇ - اعارتۇ“ سياقتى يىنفورماتسىيا- لانغان وقتىتۇ فورماسىنىڭ كەڭىنەن جالپىلاسۇى مەكتەپ وقتىتۇن اناعۇرلم تارتىمدى ەتتى.

شىنجاڭنىڭ ەكونوميكاسىنىڭ، قوعامىنىڭ داھۇنىنا جانە العا باسۇنىنا ىلەسە، شىنجاڭدىغى ۋر ۇلت ايلەلدەرىنىڭ ورنى بىرتىندەپ جوعارىلاپ، ۋر ۇلت ايلەلدەرىنىڭ قوعامدىق ىستەردى باس- قارۇعا ات سالىسۇ دەڭگەيى دە بىرتىندەپ ارتتى. تۇتاس شىنجاڭدىغى ۋر دارەجەلى ايلەلدەر بىر-

وسەك - اياڭ ۋر ۇلت خالىقتىڭ كوزىن كۈلەگەيلەي المايدى

□ بۇراتالا موڭغۇل اۆتونومىيالى وىلىستىق جەر سىلكىنىسەن ساقشانىپ، اپاتتى ازايىتۇ ورتالىغىنىڭ ورنىباسار مەڭگەرۇشى ۋجۇرات ابلىكىم

تەخنىكاسى بارغان سايبىن وزىق بولۇدا، ۋر ۇلت ەگىنىشى - مالشىلارىنىڭ سالاماتتىق تانىمى دا با- رىنشا كۇشەيىپ، دەنە سايباسى جوعارىلاپ، جۇز- دەرىنەن كۇلكى ەسىپ، تۇرمىسى ۋىتپتى دە باقتى- تى بولا ۋتۇستى.

مەيلى پۇمپەو قالاي وتىرىك ايتسىن، قالاي الداھىشلىق ىستەسىن، دۇرىس پەن بۇرىستى قالاي شاتاستىرسىن، ونىڭ بارلىغى شىنجاڭ قوعا- مىنىڭ ورنىقتى بولغان اسا تاماشا جامعايىن بۇلدىد- رە الهايدى، شىنجاڭدىغى ۋر ۇلت خالىقنىڭ تاما- شا تۇرمىسىنا بوگەت بولا الهايدى!